

Position paper rondetafelgesprek **Kaderrichtlijn Water**

Voldoende water van goede kwaliteit is een existentiële voorwaarde voor de agrarische productie. De toenemende verzilting, verdroging en extremen in neerslag dwingen ons tot aanpassingen in hoe we in Nederland omgaan met water. De doelen van de Kader Richtlijn Water vallen dus samen met het belang van boeren en tuinders. LTO hecht er daarom aan dat de KRW doelen zo snel als redelijkerwijs mogelijk gehaald worden.

Duidelijk is dat de agrarische sector een belangrijke bijdrage kan leveren aan het behalen van de doelen. Van de sector wordt verwacht dat zij de emissies van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen verder terugdringt, dat zij zuiniger omgaat met water en dat zij ruimte beschikbaar stelt voor de (her)inrichting van watersystemen. In 2013 heeft LTO daarom het initiatief genomen voor het **Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW)**. De Unie van Waterschappen, ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en provincies zijn belangrijke partners in dit programma. In DAW werken boeren en tuinders aan schoon en voldoende water en een betere bodem.

Enkele voorbeelden van deze projecten:

1. Circa tachtig boeren en tuinders in het Limburgse Heuvelland passen hun bedrijfsvoering aan om ervoor te zorgen dat minder nitraat uitspoelt naar de drinkwatervoorraden.
2. Zevenendertig akkerbouwers en fruittelers in Zeeland dragen bij door op hun erf voorzieningen te treffen die de afspoeling van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater voorkomen.
3. Twintig boeren rond Appelscha dragen bij door hun agrarische activiteiten af te stemmen op de inrichting en het beheer van natuur en landschap, om zo onder andere de waterberging te vergroten.

Deze boeren en met hen vele duizenden collega's nemen vrijwillig maatregelen op hun eigen bedrijf of doen mee in een van de 500 projecten om meer kennis op te doen. Denk aan projecten rond verdroging, vernatting of het verbeteren van schoon grond- en oppervlaktewater. Daaruit volgen drie aanbevelingen voor het landelijk beleid:

1. Maatwerk

De motiverende en stimulerende manier van (samen)werken in het DAW sluit aan bij de wens van LTO om met maatwerk het wettelijk kader passend te maken bij bedrijf en keten. De land- en tuinbouw in Nederland is divers en veelvormig. Tussen sectoren, tussen regio's maar ook binnen sectoren is de diversiteit aan bedrijven zeer groot. Omdat de grote diversiteit niet in algemene wetten en kaders te omvatten zijn, stelt LTO meer maatwerk per ondernemerstype en per regio voor.

2. Duidelijkheid

Voor een verdere verbetering van de waterkwaliteit is het volgens LTO van belang dat ook andere actoren hun bijdrage aan emissiereductie, waterbesparing en beheer van de watervoorraad leveren. Daarbij moet helder zijn wat de wateropgave per actor is. Ook moet door goede monitoring en doorrekening inzichtelijk worden gemaakt waar de knelpunten liggen en wat de verwachte effecten van voorgenomen maatregelen zijn.

3. Haalbaarheid

Het is voor LTO van belang dat de doelen van de KRW gehaald worden zonder dat we belemmerd worden of zelfs kopje onder gaan door een te rigide aanpak. Helaas lijkt het erop dat de goede intenties van de KRW ondergesneeuwd raken door de deadline van 2027 en de complexiteit van de talrijke subdoelen uit de richtlijn. Het rigide vasthouden aan de deadline en het halen van alle subdoelen maakt de KRW tot een gemakkelijk drukmiddel dat gebruikt kan worden om ontwikkelingen in de toekomst tegen te houden of gebieden 'op slot' te zetten.

We zijn bang dat de zorgen over het niet halen van alle doelen leidt tot aanscherping van wet- en regelgeving, die vooral knellend werkt en geen ruimte laat voor een gezonde bedrijfsvoering. We wijzen erop dat er al veel verbeteringen in de waterkwaliteit zijn behaald, deels door bestaande wetgeving en deels door vrijwillige maatregelen. Wat ons betreft zou de focus moeten liggen op de jaarlijkse verbetering van de waterkwaliteit.